

Hayvanlarla cinsel ilişki (SWA) – Davranışsal özellikler ve penil kanser ile olan olası ilişki: Çok merkezli çalışma

Zequi SC, Guimaraes GC, Fonseca FP, Ferreira U, Matheus WE, Reis LO.
J Sex Med. 2012; 9: 1860-7.

Penil kanser (PC) gelişmiş ülkelerde nadir olmakla birlikte yoksul bölgelerde sık karşılaşılan bir malignitedir. PC için risk faktörleri kötü hijyen, yoksulluk, kronik balanoprepisyum irritasyonu, premalign penil lezyonlar ve sigara kullanımı olarak bilinmektedir. HPV (Human Papilloma Virüs) enfeksiyonu PC vakalarının yaklaşık yarısına eşlik etse de PC'deki rolü açıkça belirlenmemiştir. PC'de çok eşliliğin ve diğer cinsel yolla bulaşıcı hastalıkların rolü de tam olarak anlaşılamamıştır. Uzun zamandır bilinen fakat tıbbi literatürde yer almayan hayvanlarla cinsel ilişki (SWA) insan ürolojik hastalıkları için bir risk faktörü olarak düşünülmektedir. Sunulan bu çalışmada hayvanlarla cinsel ilişkinin (SWA) klinik ve demografik verilerle karakteristikleri ve PC'deki rolü incelenmiştir. Buna göre 2009 ve 2010 yılları arasında 16 üroloji ve onkoloji merkezinde yapılan görüşmelerde 118 PC hastası ve 374 sağlıklı kontrol grubunun kişisel ve seksüel alışkanlıkları değerlendirilmiştir. Kontrol grubu ile PC grubunun yaşları homojen olarak saptanmıştır. Çalışmaya dahil edilen olguların yaş, cinsel yolla bulaşan hastalık (CYBH) öyküsü, penil premalign lezyonlar (Queyrat's eritrolplazisi, Bowen hastalığı, liken skleroz, balanitis kserotika obliterans, kronik balanit), fimozis, sünnet, seksüel partnerlerin sayısı, sigara alışkanlıkları ile hayat kadınlarıyla cinsel ilişki hikayesi ve SWA durumları karşılaştırılmıştır.

Değerlendirilen olgular içinde toplam 171 bireyde (%34.8) SWA tespit edilmiştir. SWA, PC hastalarında (%44.9) kontrol grubuna göre (%31.6) ve CYBH öyküsü olan bireylerde olmayanlara göre (%56.7 ve %43.3) daha yaygın olarak saptanmıştır. Çalışmaya alınan olguların %80.1'i sünnetsizdi. Sigara içme oranı (%70.3 ve %45.7), fimozis varlığı (%67.8 ve %14.4), hayat kadınlarıyla cinsel ilişki oranı (%73.7 ve %63.9) ile premalign lezyon varlığı ve SWA oranının PC grubunda daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. PC grubunda, premalign lezyonların oranı %30.1 iken bu oran kontrol grubunda %4.7 olarak tespit edilmiştir ($p<0.001$). SWA bildirilen bireylerde hayat kadınlarıyla cin-

sel ilişki (%79.5 ve %59.2; $p<0.001$) daha fazla rapor edilmiştir. Yine bu bireylerin SWA rapor edilmeyenlere kıyasla daha fazla seksüel partnere (%64.3 ve %44.8; $p<0.001$) sahip oldukları tespit edilmiştir. SWA bildirilen bireyler arasında sigara içme oranı %56.7 iken SWA bildirilmeyen bireyler için %48.6 idi. İlk ve son SWA epizodunda ortalama yaşlar sırasıyla 13,5 yıl ve 17,1 yıl idi. İnsanlarla ilk cinsel ilişkide SWA bildirilen ve bildirilmeyen bireyler için ortalama yaşlar sırasıyla 16,3 yıl ve 16,7 yıl idi. Yaşam boyu tek bir SWA epizodu, değerlendirilen tüm bireylerin %14'ü tarafından bildirildi. SWA epizodları ayda iki kez (%17), aylık (%15.2), haftalık (%10.5), haftada 3 kez (%10), haftada 2 kez (%9.4), günlük (%4.1) ve iki günde bir (%5.3) sıklığında bildirilmiştir. SWA davranışının süresi 34 bireyde bir yıldan daha az, (%19.9), 137 bireyde (%80.1) 1 ile 26 yıl arasında değişmekteyken bir ile 5 yıl arasındaki süreler 101 bireyde (%59) bildirilmiştir. Toplam 36 bireyde (%21.1) ise 5 yıldan daha fazla SWA tanımlandı. SWA sıklık periyodunun uzun dönem SWA ile ilişkili olduğu gözlenmiştir. Bireysel SWA periyotları PC ile ilişkilendirilmedi. Yüksek SWA periyodu PC hastalarının %78'inde ve kontrollerin %68.1'inde bildirildi. Uzun dönem SWA (>3 yıl) PC hastalarının %64'ünde ve kontrollerin %46,6'sında bildirildi. Kişilerin %62'sinin bir kaç hayvan ve %38'inin ise her zaman aynı hayvanı kullandığı belirlenmiştir. Kişi başına düşen hayvan sayısı 1 ile 7 arasında değişmektedir. En sık sözü edilen hayvan türleri kısıraklar (n=80) olarak bildirilirken ardından eşekler (n=73), katırlar (n=57), keçiler (n=54), tavuklar (n=27), buzağılar (n=18), inekler (n=13), köpekler (n=10), kuzular (n=10) ve domuzlar (n=6) ile diğer türler (n=3) olarak bildirilmiştir. SWA bildirilen 171 erkeğin 50'sinde PC olduğu belirlendi. Bu erkeklerde, PC ile hayvanların sayısı ve türleri arasında hiçbir ilişki saptanmadı. Predominant PC histolojisi squamoz hücreli karsinom olarak saptanmıştır (%50.8 iyi diferansiye, %29.6 orta diferansiye ve %11 undiferansiye). Çalışma esnasında PC tanısı almış bireylerin 89'u (%75.4) hastaliksız yaşarken, 29 hastada (%25.6) kanser

mevcuttu. SWA davranışının penil kanserin histolojik tipi, derecesi, tedavi şekli, evresi ya da klinik durumla anlamlı ilişkisi yoktu. Tek değişkenli analiz sonucunda PC için risk faktörleri fimozis, premalign lezyonlar, sigara kullanımı, SWA ($p=0,008$), ırk ve hayat kadınlarıyla cinsel ilişki olarak ortaya konulmuştur. Çok değişkenli analizlerde ise fimozis, premalign lezyonlar, sigara kullanımı ve SWA PC için risk faktörleri olarak tespit edilmiştir.

SWA eski çağlardan beri bilinen bir durum olup bir çalışmada Amerika'luların %8'inin SWA deneyimine sahip olduğu ve düşük entellektüel seviyesi olan genç çiftçiler arasında yaygın olduğu bildirilmiştir. Çalışmalarda SWA'nın basit bir fenomenden ziyade nevroz yada psikozun bir yansıması olduğu da belirtilmiştir. Kırsal alanlarda erkek çocuklar hayvanlarla birlikte yaşadıkları için, cinsel temas imkanını kolay bulduğundan çalışmadaki her iki grup da kırsal alanda yaşayan bireylerden oluşturulmuştur. Buna karşın son bir kaç dekattır erken yaşlarda artan cinsel serbestlik nedeniyle hayvanlarla cinsel teması oranının giderek azaldığı belirtilmektedir.

Bu çalışmanın sonucunda kurulan hipoteze göre SWA'nın bir mikrotravma sonucunda yabancı genital muakoza ile penil dokuların temasına neden olduğu ve insanlar için antijenik ve karsinojenik olabilen hayvanların anogenital sekresyonlarına maruz kalındığı düşünülmüştür. Bu durum kronik irritasyon süreci ve takiben displaziye neden olmaktadır. Penil yaralanmalar, yırtıklar, abrazyonlar ve balanitin PC riskini artırdığı bilinmektedir. SWA katılımcılarının %14'ü premalignitelere sahipti ve kişilerin çoğunluğu sünnetsizdi ya da yaşamlarında sonradan sünnet olmuştu. Bu durum kötü hijyen, fakirlik ve HPV enfeksiyonu gibi PC

gelişimi için potansiyel oluşturabilen diğer çevresel PC risk faktörleriyle ilişkilidir. SWA'nın PC ile CYBH arasında ilişkisi SWA uygulayıcısının yaşam şeklini yansıtmaktadır. SWA bildirilen kişilerde hayat kadınlarıyla cinsel ilişki, seksüel partner sayısı ve CYBH SWA bildirilmeyen kişilerden daha fazla idi.

Bu çalışmadaki popülasyonda uzun süreli ve devamlı SWA maruziyeti, penil mikro travmaları artırarak dış çevredeki enfeksiyöz ajanlara maruziyeti kolaylaştırmaktadır. Çalışmalar tümör hücrelerinin aynı türlerle birlikte memeli konaktan bir diğerine aktarılabilirdiğini gösterirken, kanserin de bulaşıcı hastalık gibi aktarılabilirdiği tahmin edilmektedir. PC atlarda sık olsa da hayvanlar ve insanlar arasında malignensi göçü bildirilmemiştir.

SWA, PC için risk faktörüdür ve seksüel hastalıklarla ilişkilendirilebilir. SWA ile diğer mümkün olan nozolojik bağlantıları test etmek için farklı popülasyonlarda yeni çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Yüksek prevalansı ile PC ve belki de CYBH için risk oluşturması nedeniyle SWA ile ilgili ciddi bilimsel yaklaşımlara ihtiyaç vardır. SWA'yı ortadan kaldırmak için girişimler dikkate alınmalıdır. Sağlık kampanyaları düzenlenerek hedef nüfustaki SWA'nın azaltılması teşvik edilebilir. Etik açıdan uygunluğu tartışmalı olmasına rağmen aşırı dirençli durumlarda, prezervatif kullanımı ya da diğer bariyer yöntemleri bu cinsel seçeneğin risklerini en aza indirmek için önerilebilir.

Çeviri

**Dr. Yusuf Gençten, Doç. Dr. Fikret Erdemir
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Üroloji Anabilim Dalı**